

Vraag & antwoord

In gesprek met de hoofdredacteur van Het Financieele Dagblad

In het vorige Pictogram-nummer stond een artikel over de nieuwsredactie van de Groningse studenten Journalistiek. Deze keer een kijkje in de keuken van een échte redactie, namelijk die van Het Financieele Dagblad (FD). Hoofdredacteur Ulko Jonker vertelt over het reilen en zeilen van de redactie, en over het antwoord van Het FD op de crisis in krantenland.

Ulko Jonker

Kranten kampen met een dalende markt. Ze moeten concurreren met nieuwe uitingsvormen en consumenten zijn steeds minder bereid te betalen voor nieuws. Wat zou er moeten gebeuren om de veranderingen in de journalistiek te overleven?

Jaha! Als ik dat zou weten... De tragiek van de dagbladen is dat ze heel lang hebben gedacht dat er niks aan de hand was. Dat er niks hoefde te veranderen. Maar er moeten wél een aantal ingrijpende veranderingen plaatsvinden. En snel ook.

Denkt u dat de oplossing ligt in een multimediaal aanbod?

Ja kijk..., dat is een containerbegrip, multimediaal aanbod. Ik bedoel, we bieden op dit moment alles al multimediaal aan en toch verdienen we daar niet de hoofdprijs mee. Dus de vraag is: hoe kun je de waarde van datgene wat op je redactie bij elkaar gaart aan inhoud, via nieuwe kanalen - andere kanalen dan papier en de brievenbus-verzilveren? Dat is de heilige graal waar we allemaal naar op zoek zijn.

Hoe zou dat kunnen volgens u?

Kranten moeten nadrukkelijker bij de gebruiker afdwingen dat het nieuws niet gratis is. Je moet als krant modellen ontwikkelen waarvan je weet dat de lezers bereid zijn ervoor te betalen. Bij-

voorbeeld een model met twee bezorgadressen; door de week op het werk en in het weekend thuis. Of een combinatie van een internetabonnement met een krantenabonnement. Ik denk dat we een toekomst zullen zien waarin de consument het nieuws steeds meer op maat aangeleverd wil krijgen, en ook bereid is daarvoor te betalen.

Een krant op maat dus?

Ja precies. Dus individualisering van de behoefte. Wat we nu doen, is een vrijwel volledig aanbod-bepaalde krant maken. Wij zeggen wat er in komt, wanneer je hem krijgt en in welke vorm. En jij moet maar afwachten. Nou is dat ook de charme hoor; dat je verrast wordt door de krant. Maar er zijn ook mensen die daar niet op willen wachten. Die zeggen: ik wil die informatie, in die vorm. Nou, en daar liggen kansen. Kansen, maar ook uitdagingen.

Wat voor uitdagingen?

Technologische. We zijn nog niet zover qua technologie dat we aan een hele grote groep mensen precies op maat kunnen aanleveren. En het is ook een enorme technologische uitdaging om de slag te maken van een krant die vanuit de krantensite wordt gemaakt, om aan verschillende behoeften te kunnen voldoen. Dat is nog een hele slag die we moeten slaan.

Nu we het hebben over multimedialiteit: werken er ook multimediale redacteuren bij het FD?

In 2007 hadden we de ambitie om op redelijk korte termijn naar een volledig geïntegreerde redactie toe te groeien. Dus één redactie voor zowel radio, krant als internet. Dat betekent dat de radiostudio's, die nu op de begane grond zitten, allemaal naar boven moeten. En dat zal behoorlijk veel kosten met zich meebrengen. Ook moet er dan een gezamenlijk redactiesysteem komen, zodat iedereen van iedereen weet waar die mee bezig is en wat er in de planning zit. Dus er zijn kosten, systeemeisen, redactionele eisen, logistieke eisen, enzovoorts. Bij elkaar bleek dat een investering waarvan we toen hebben gezegd, ja dat gaan we nooit redden.

Mooie ambities. Maar niet haalbaar dus?

We zijn heel voortvarend van start gegaan. Maar toen sloeg de kredietcrisis toe en hebben we het hele project, noodgedwongen, uitgesteld. Dit najaar gaan we als het goed is weer verder. Dus eigenlijk hebben we twee jaar uitstel. In die twee jaar is de krant wél ingrijpend vernieuwd.

Wat is er veranderd dan?

Bij de krant zijn de eerste stappen gezet richting een integrale redactie, door het invoeren van een centrale middentafel.

Wat houdt dat in, een centrale middentafel?

(Jonker pakt een pen en een stukje papier en begint ijverig te tekenen) Er zit een krantcoördinator, een beeldredacteur en de internetcoördinator. Die zitten allemaal om de tafel heen. Hier vindt de coördinatie plaats, overleg tussen de coördinatoren. Eerst zaten deze mensen allemaal ergens anders. Nu zitten ze allemaal hier, en voeren ze voortdurend overleg. Dus overleg tussen verschillende katernen, met het internet,

enzovoorts. We hebben internet integraal onderdeel gemaakt van het proces.

Dus krant en internet zijn al met elkaar geïntegreerd?

Die integratie is inderdaad al in volle gang. We zijn begonnen met een groep van dertig mensen. Die zijn getraind in internet en het CMS (content management systeem). Nu zijn we bezig dat bij iedereen uit te rollen. Voor de zomer moeten alle redacteuren kunnen schrijven voor het internet.

Dat is een hele cultuuromslag. Zijn alle redacteuren wel bereid hier aan mee te werken?

Het levert zeker spanningen op. Er zijn redacteuren die zeggen: 'ja, ik vind de krant het belangrijkste en internet daar heb ik geen zin in'. Op zich is het geen discussie meer of internet belangrijk is, maar niet iedereen is even enthousiast om daar aan mee te doen. En dat vind ik meer dan logisch. Dat respecteer ik ook. We hebben hele goede krantenjournalisten die heel belangrijk zijn voor de krant en die het moeilijk vinden om voor internet te werken. Nou ja, dat kan. Het kan alleen niet zo zijn dat iedereen dat vindt. En gelukkig is dat ook niet zo. De animo om mee te werken is behoorlijk groot.

Toewerken naar een geconvergeerde redactie gaat dus niet zonder slag of stoot. De crisis in krantenland draagt hier ook niet aan bij. Wanneer heeft Het FD nu een volledig geïntegreerde redactie?

We hebben nu gezegd: als je kijkt naar investeringen, cultuuromslag, mensen vaardig maken op multimediaal gebied, dan moet je een periode van 2010-2015 nemen. Maar dan moet je wel echt nu beginnen. We hebben het net iets te lang moeten uitstellen voor mijn gevoel. Dus

we moeten nu echt heel snel de zaak op de rails zetten.

En dan maar hopen dat de trein niet ontspoord...

Ik ga het einde van de krant niet zien hoor! Natuurlijk staan de kranten onder druk. Maar we hoeven echt niet wanhopig te zijn. Op de lange termijn weet ik zeker dat we weer uit dit dal zullen kruipen. <

www.fd.nl